
Správa o kontrolnej činnosti Útvaru hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja za rok 2014

Samosprávny kraj je povinný vytvárať vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na nezávislý výkon kontroly, volí hlavného kontrolóra a zriaďuje útvar hlavného kontrolóra. Postavenie, rozsah kontrolnej činnosti, pravidlá kontrolnej činnosti a úlohy hlavného kontrolóra a útvaru hlavného kontrolóra ustanovuje § 19 až 19f zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajochoch).

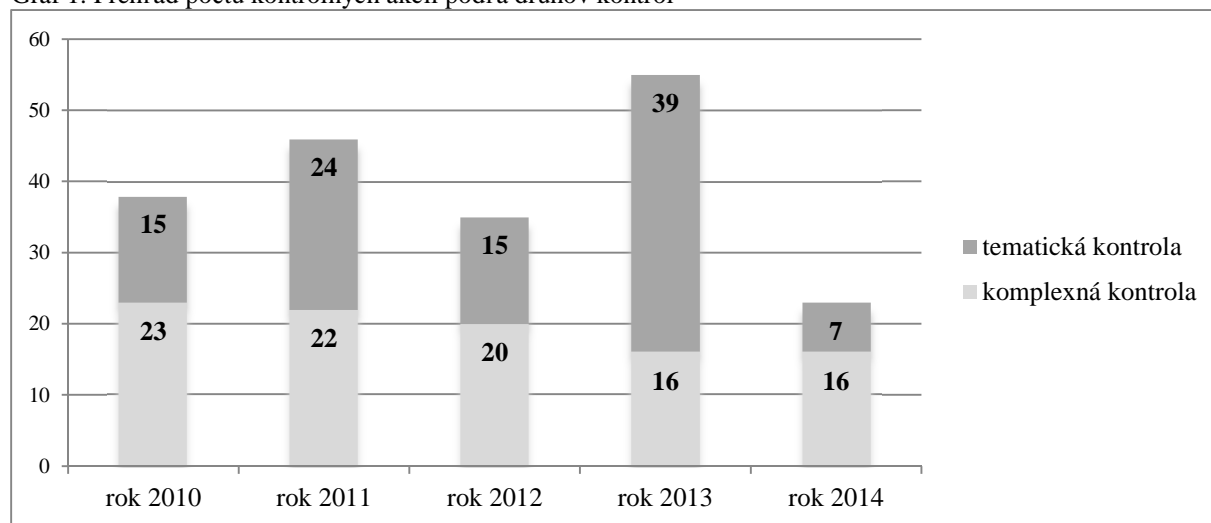
Správa o kontrolnej činnosti Útvaru hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja (ďalej len „ÚHK KSK“) za rok 2014 je predkladaná Zastupiteľstvu Košického samosprávneho kraja podľa § 19e ods. 1 písm. e) zákona o samosprávnych krajochoch, a to do 60 dní po uplynutí kalendárneho roku.

Predložená správa, v rámci zhodnotenia kontrolnej činnosti predmetného roka, obsahuje rozbor zamerania kontrolnej činnosti, podáva súhrnnú informáciu o výsledkoch kontrol a o spôsobe realizácie výsledkov vykonaných kontrolných akcií. Obsahuje tiež informácie z ostatných činností ÚHK KSK a o podmienkach na výkon kontrolnej činnosti. Z dôvodu zvolenia nového hlavného kontrolóra v hodnotenom období, ktorý nastúpil do funkcie od 28.08.2014 sú údaje, najmä o ostatných činnostiach, čerpané z dostupných odovzdaných písomností a bežnej korešpondencie.

1. Zhodnotenie kontrolnej činnosti

Z legislatívneho hľadiska bola kontrolná činnosť ÚHK KSK vymedzená zákonom č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajochoch), z procesného pohľadu zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Zásadami kontrolnej činnosti v Košickom samosprávnom kraji schválenými Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja uznesením č. 89/2006 dňa 26. júna 2006.

Graf 1. Prehľad počtu kontrolných akcií podľa druhov kontrol

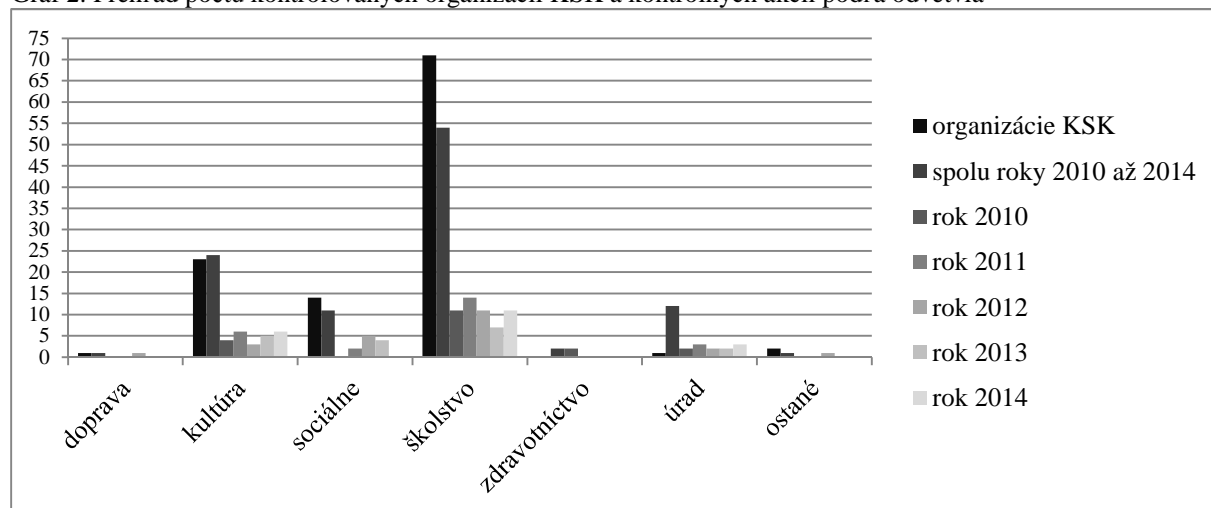
Uvedený prehľad o počte kontrolných akcií je prezentovaný z dôvodu možnosti porovnania zamerania kontrol v štruktúre podľa druhu kontrol v danom roku. Medziročné

porovnávanie celkového počtu vykonaných kontrolných akcií je nemožné z dôvodu nerovnakej časovej náročnosti na vykonanie kontroly najmä tematických kontrol. V roku 2013 boli vykonávané tematické kontroly, napr. kontroly použitia a zúčtovania dotácií v rámci 1. výzvy programu Terra Incognita (18 kontrolných akcií s časovou náročnosťou cca 2 - 3 dni), kontroly použitia finančného príspevku subjektom poskytujúcim sociálnu službu - neverejní poskytovatelia (12 kontrolných akcií s časovou náročnosťou cca 7 dní) a kontroly použitia dotácií poskytnutých v zmysle zákona o štátnej správe v školstve súkromným a cirkevným ZUŠ, jazykovým školám a školským zariadeniam - (7 kontrolných akcií s časovou náročnosťou cca 7 dní). V roku 2014 boli vykonávané tematické kontroly, napr. 3 kontroly neverejných poskytovateľov sociálnych služieb s porovnateľnou časovou náročnosťou, ale aj 2 kontroly týkajúce sa komplexných energetických služieb poskytovaných školám a školským zariadeniam.

Významnejšiu porovnateľnú hodnotu medzi rokmi má počet komplexných kontrol, ktoré čo do rozsahu predmetu kontroly sú v zásade porovnateľné. Medziročný pokles počtu medzi rokom 2012 a 2013 je odôvodnený zmenou organizácie ÚHK KSK k 1.11.2012, zrušením jednej kontrolnej skupiny (miesta 1 vedúceho kontrolnej skupiny a 1 kontrolóra), ktorá bola odporúčaná hlavným kontrolórom v súvislosti s racionalizáciou práce a so zvýšením efektívnosti na útvare hlavného kontrolóra a z dôvodu operatívnejšieho riadenia kontroly (18. zasadnutie Zastupiteľstva KSK konané dňa 22.10.2012, uznesenie č. 485/2012).

Grafické znázornenie počtu kontrolovaných subjektov v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti KSK (aktuálny stav) a porovnanie počtu vykonaných kontrol v týchto subjektoch sumárne za 5 - ročné obdobie, ako aj samostatne za jednotlivé roky podľa odvetví je uvedené v nasledujúcom grafe.

Graf 2. Prehľad počtu kontrolovaných organizácií KSK a kontrolných akcií podľa odvetvia

Pozn.: Do počtu vykonaných kontrolných akcií boli zahrnuté všetky kontroly, t.j. komplexné aj tematické (najmä Úrad KSK).

Kontrolné akcie vykonávané na Úrade KSK boli v rámci analýzy vyčlenené samostatne, nakoľko ide o špecifický subjekt kontroly, na ktorom sú vykonávané tematické kontroly. Preto v grafickom vyjadrení je počet organizácií znázornený ako 1 subjekt a kumulatívny počet kontrol v hodnotenom období 5 rokov je 12 (pozn. pravidelne opakujúce sa kontroly uznesení Zastupiteľstva KSK a kontroly vybavovania sťažností a petícií).

V odvetví kultúra bola v 5-ročnom cykle zabezpečená možnosť vykonania kontrol vo všetkých subjektoch (23 organizácií, 24 vykonaných kontrol za 5-ročné obdobie).

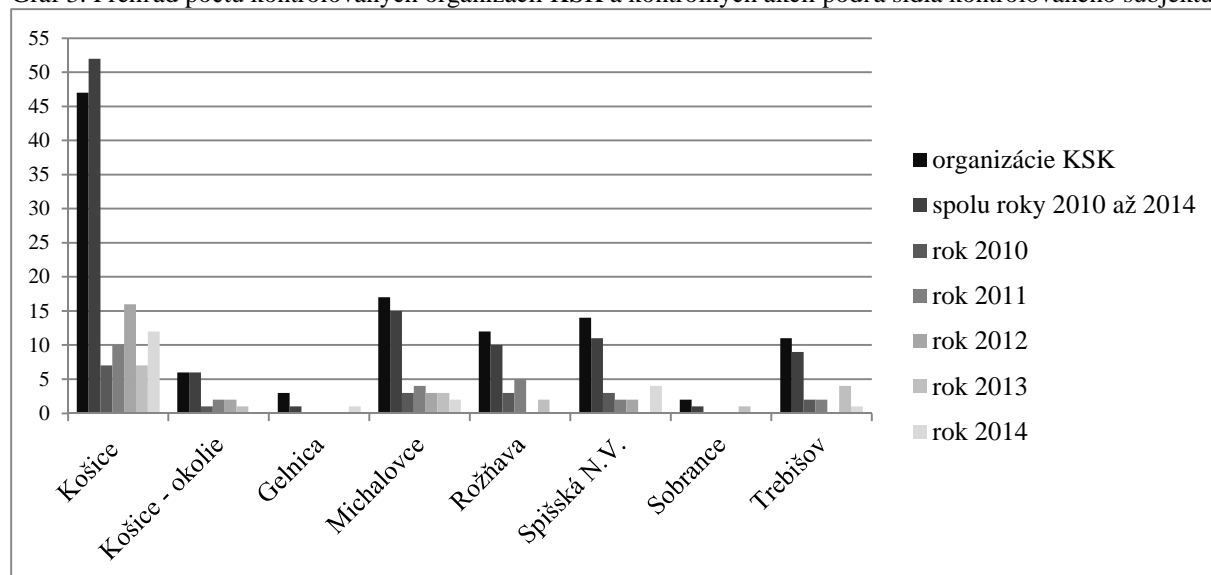
Z uvedeného porovnania sú však významnými výsledkami počty kontrolných akcií za 5-ročné obdobie vo vzťahu k počtu subjektov v odvetviach sociálne a najmä školstvo.

Pri zariadeniach sociálnych služieb v počte 14 boli vykonané kontroly v počte 11, t.j. v priemere 2,2 subjektu na rok. Periodicita vykonania kontrol na všetkých subjektoch sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK tým vychádza v priemere na 6,36 roka.

V odvetví školstva pri počte škôl a školských zariadení 71 boli vykonané kontroly v počte 54, čo predstavuje v priemere 10,8 subjektu na rok. Periodicita vykonania kontrol na všetkých subjektoch škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK tým vychádza v priemere na 6,57 roka.

Grafické znázornenie počtu kontrolovaných subjektov v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti KSK (aktuálny stav) a porovnanie počtu vykonaných kontrol v týchto subjektoch sumárne za 5 - ročné obdobie, ako aj samostatne za jednotlivé roky podľa miesta sídla kontrolovaného subjektu je uvedené v nasledujúcom grafe.

Graf 3. Prehľad počtu kontrolovaných organizácií KSK a kontrolných akcií podľa sídla kontrolovaného subjektu

Pozn.: Do počtu vykonaných kontrolných akcií boli zahrnuté všetky kontroly, t.j. komplexné aj tematické. Kontroly na Úrade KSK sú zatriedené do obvodu Košice. Pri vylúčení Úradu KSK by výsledné údaje boli: 46 subjektov a 40 vykonaných kontrol.

1.1. Zameranie kontrol

Pri plnení svojich úloh v oblasti vykonávania kontrol v hodnotenom období roka 2014 vychádzal ÚHK KSK z Plánu kontrolnej činnosti na obdobie I. polroka 2014, schváleného uznesením č. 14/2014 z 3. zasadnutia Zastupiteľstva KSK dňa 24. februára 2014 a z Plánu kontrolnej činnosti na obdobie II. polroka 2014, schváleného uznesením č. 87/2014 z 5. zasadnutia Zastupiteľstva KSK dňa 30. júna 2014.

Za rok 2014 bolo ÚHK KSK vykonaných 23 kontrolných akcií, z toho 16 komplexných kontrol a 7 tematických kontrol.

Následné finančné kontroly zamerané na komplexné hospodárenie (komplexná kontrola) boli vykonané v subjektoch v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK v odvetvovej štruktúre:

- 6 kontrolných akcií - kultúra,
- 10 kontrolných akcií - školstvo.

Predmetom kontrol bolo overenie dodržiavania najmä zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, zákona č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov a zákona č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v niektorých prípadoch aj overenie splnenia opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených následnou finančnou kontrolou a odstránenie príčin ich vzniku.

Následné finančné kontroly zamerané tematicky (tematická kontrola) boli vykonávané v štruktúre:

- 3 kontrolné akcie - sociálne - neverejní poskytovatelia sociálnych služieb (pozn. nie sú v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK),
- 1 kontrolná akcia - školstvo - organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK,
- 3 kontrolné akcie - Úrad KSK.

Predmetom kontroly v sociálnej oblasti – neverejní poskytovatelia sociálnych služieb bolo overenie použitia finančného príspevku subjektom poskytujúcim sociálnu službu v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Kontrolná akcia v škole bola zameraná na overenie postupu školy ako verejného obstarávateľa v podprahovej zákazke v rozsahu postúpeného podnetu od Úradu pre verejné obstarávanie zo dňa 16.08.2013.

Na Úrade KSK boli kontroly zamerané na overenie plnenia uznesení Zastupiteľstva KSK a dve kontroly prierezovo súvisiace s odvetvím školstva v súvislosti so zabezpečovaním komplexných energetických služieb. Kontroly boli vykonané samostatne v dvoch predmetoch tak, ako boli zadefinované v schválenom Pláne kontrolnej činnosti na obdobie II. polroka 2014:

1. na vyhodnotenie verejného obstarávania a rámcovej zmluvy - komplexnej zmluvy,
2. vyhodnotenie hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti a vyhodnotenie individuálnych zmlúv.

Od 25.09.2014 bol založený samostatný spis, v ktorom sú evidované podnety na vykonanie kontrol príslušných subjektov verejnej správy a od ostatných právnických a fyzických osôb, čím sa oddelila predmetná evidencia od bežnej korešpondencie.

Zaevidované boli 3 podnety, 2 podnety od fyzických osôb a 1 podnet od právnickej osoby. Obratom bolo odosielateľom podnetov potvrdené prevzatie podnetu a poskytnutá informácia o ďalšom postupe. Keďže z časových dôvodov nebolo možné vykonať kontrolu nad rámec plánu kontrolnej činnosti v roku 2014, boli obidva podnety fyzických osôb zapracované do Plánu kontrolnej činnosti ÚHK KSK na obdobie 1. polroka 2015. Podnet právnickej osoby poslaný na vedomie vo veci podania námietky v procese verejného obstarávania bol vybavený vyhovením námietky samotným verejným obstarávateľom.

Príslušnými subjektmi verejnej správy (štátne orgány, iné kontrolné orgány) neboli doručené žiadne podnety. V roku 2014 bola vykonaná len vyššie uvedená tematická kontrola zameraná na kontrolu verejného obstarávania, ktorá bola zaradená do Plánu kontrolnej

činnosti na obdobie I. polroka 2014 na základe postúpeného podnetu od Úradu pre verejné obstarávanie zo dňa 16.08.2013.

1.2. Výsledky kontrol

Nedostatky zistené pri kontrolách vykonávaných kontrolórmí ÚHK KSK sú uvedené v správe o výsledku kontroly, ktorá je vypracovaná a podpísaná kontrolnou skupinou, poverenou na vykonanie kontroly. Záznam sa vypracúva, ak neboli zistené nedostatky.

Výsledky z kontrol sú priebežne uvádzané v štruktúrovanej forme v správe o výsledkoch kontrol spravidla za dvojmesačné obdobie a predkladané na každé riadne rokovanie Zastupiteľstva KSK.

Tabuľka 1. Prehľad kontrolných zistení za obdobie rokov 2010 až 2014

Roky		2010	2011	2012	2013	2014
Kontrolné zistenia celkom (počet)		727	711	647	470	299
Porušenie finanč. disciplíny	Porušenie finančnej disciplíny (počet)	29	32	26	19	7
	Porušenie finančnej disciplíny celkom (EUR)	385 188,63	269 989,08	339 739,80	322 676,41	118 646,54
	Z toho odvod za porušenie finančnej disciplíny (EUR)	1 997,53	169 773,13	29 024,19	13 260,46	98 386,16
	Penále a pokuta (EUR)		1 473,94			101,52
	Porušenie finančnej disciplíny, penále a pokuta spolu (EUR)	385 188,63	271 463,02	339 739,80	322 676,41	118 748,06
Kontrolné zistenia okrem PFD	Kontrolné zistenia spolu (počet)	698	679	621	451	298
	Rozpočet a rozpočtové pravidlá	30	22	38	24	10
	Predbežná a priebežná finančná kontrola	37	40	35	29	26
	Účtovníctvo	127	114	104	82	63
	Verejné obstarávanie	104	151	145	109	57
	Personalistika a odmeňovanie	123	94	73	62	46
	Majetok KSK	20	18	19	6	6
	Ostatné právne predpisy	90	82	67	55	49
	Predpisy KSK	110	98	102	34	17
	Interné predpisy / ostatné nezaraďené	57	60	38	50	24

Kontrolné zistenia v prehľadnej tabuľkovej forme vo vyššie uvedenej štruktúre podľa jednotlivých kontrolovaných subjektov za rok 2014 sú prezentované v prílohe tejto správy.

Výsledky z kontrol sú spracované hlavným kontrolórom v štruktúrovanej forme do správy o výsledkoch kontrol za cca dvojmesačné obdobie a predkladané na každé riadne rokovanie Zastupiteľstva KSK.

1.3. Realizácia výsledkov kontrol

So správou o výsledku kontroly, vypracovanou a podpísanou kontrolnou skupinou, je oboznámený kontrolovaný subjekt, ktorý je v stanovenom termíne oprávnený vyjadriť

sa k obsahu správy a podať námietky. Po vyhodnotení námietok a oboznámení kontrolovaného subjektu je správa prerokovaná s kontrolovaným subjektom. O prerokovaní správy je spísaná zápisnica.

V zápisnici o prerokovaní správy sa ukladá kontrolovanému subjektu povinnosť v určenej lehote:

- prijať opatrenia na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku a predložiť písomný zoznam týchto opatrení na ÚHK KSK,
- predložiť ÚHK KSK písomnú správu o splnení prijatých opatrení,
- určiť zamestnancov zodpovedných za zistené nedostatky a predložiť opatrenia uplatnené voči nim.

V hodnotenom období 2014 boli všetky kontroly ukončené prerokovaním správy s kontrolovaným subjektom a spísaním zápisnice. Všetky kontrolované subjekty kontrolované v hodnotenom období roka 2014 prijali opatrenia na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku a zoznam týchto opatrení predložili v písomnej podobe na ÚHK KSK.

O výsledkoch kontrol je informovaný predseda Košického samosprávneho kraja aj Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja, ako príslušné orgány samosprávneho kraja.

Predseda Košického samosprávneho kraja je informovaný o výsledkoch kontrol zaslaním jedného rovnopisu výsledných materiálov z kontroly (správa / záznam o výsledku kontroly, vyjadrenie, príp. námietky kontrolovaného subjektu, vyhodnotenie námietok a zápisnica).

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja je informované o výsledkoch kontrol prostredníctvom správ o výsledkoch kontrol, predkladaných na každé riadne rokovanie zastupiteľstva:

- 3. zasadnutie Zastupiteľstva KSK – za mesiace október 2013 až január 2014,
- 4. zasadnutie Zastupiteľstva KSK – za mesiace február a marec 2014,
- 5. zasadnutie Zastupiteľstva KSK – za mesiace apríl a máj 2014,
- 6. zasadnutie Zastupiteľstva KSK – za mesiace jún a júl 2014,
- 7. zasadnutie Zastupiteľstva KSK – za mesiace august a september 2014,
- 8. zasadnutie Zastupiteľstva KSK – za mesiace október a november 2014,
- 9. zasadnutie Zastupiteľstva KSK – za mesiace december 2014 a január 2015.

Od 7. rokovania zastupiteľstva zo dňa 13.10.2014 je hlavným kontrolórom predkladaná správa o výsledkoch kontrol v jednoduchej, prehľadnej a štruktúrovanej podobe, obsahujúcej informácie o výsledkoch kontrol, súhrnné informácie o zhrnutí kontrolných zistení a odporúčaní a informácie o prijatých opatreniach na nápravu nedostatkov a odstránenie príčin ich vzniku. Takáto prehľadná štruktúrovaná forma správy je prierezovým reportom o výsledku kontrol pre viacerých užívateľov s rôznymi nárokmi na podrobnosť informácií. Ak používateľ potrebuje len základné informácie o kontrolných zisteniach, údaje čerpá z druhej časti správy „zhrnutie kontrolných zistení a odporúčania“ z prvého bodu „zistenie“, kde je stručný popis kontrolného zistenia. Ak má záujem o informácie o porušení predpisu a odporúčaní (napr. kontrolované organizácie KSK v rámci prevencie), čerpá údaje aj z nasledujúcich bodov. Prípadne, ak chce podrobnejšiu informáciu o kontrolných zisteniach, čerpá aj z údajov prvej časti správy „výsledok kontroly“, kde je podrobnejší popis kontrolného zistenia.

Správa o výsledkoch kontrol, predkladaná na rokovanie zastupiteľstva, je publikovaná na webovom sídle KSK (Samospráva / Kontrola / Výsledky kontrol) a je dostupná organizáciám v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti KSK, ako aj širokej verejnosti.

V prípade zistenia porušenia finančnej disciplíny z vlastných prostriedkov KSK, zakladajúcich uloženie sankcie (odvodu, penále alebo pokuty), hlavný kontrolór oznamuje

tieto skutočnosti predsedovi KSK. Uloženie sankcie v správnom konaní, ako aj jej vymáhanie zabezpečuje Úrad KSK. V hodnotenom období bolo predsedovi KSK oznámené porušenie finančnej disciplíny z vlastných prostriedkov KSK listom č. 2403/2014/UHK/16378 zo dňa 04.06.2014 (Východoslovenská galéria, Košice v sume 96 909,20 EUR) a listom č. 3841/2014/UHK-29769 zo dňa 15.10.2014 (Divadlo Thália Színház, Košice v sume 360,- EUR).

Ak bolo zistené porušenie finančnej disciplíny z prostriedkov štátneho rozpočtu a protiprávny stav nie je odstránený podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona, je ÚHK KSK v zmysle § 31 ods. 10 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov povinný oznámiť toto porušenie Správe finančnej kontroly Košice, ktorá je oprávnená uložiť sankciu za porušenie finančnej disciplíny z prostriedkov štátneho rozpočtu.

Listom č. 558/2014/UHK-4646 zo dňa 11.02.2014 bolo Správe finančnej kontroly Košice oznámené porušenie finančnej disciplíny pri použití prostriedkov štátneho rozpočtu v sume 78 765,92 EUR, zistené pri kontrole vykonanej v Obchodnej akadémii, Polárna 1, Košice a uvedené v správe o výsledku následnej finančnej kontroly č. 52/2013 zo dňa 16.01.2014. Správa finančnej kontroly Košice listom zo dňa 22.10.2014 podala informáciu o konaní vo veci Obchodnej akadémie. V predmetnom oznámení Správa finančnej kontroly Košice uvádza, že nepovažuje výsledky vykonanej následnej finančnej kontroly č. 52/2013, odstúpené správnomu orgánu za účelom uloženia pokuty za porušenie § 19 ods. 3, 5 a 6 zákona č. 523/2004 Z.z. za dostatočne preukázané a odôvodnené. Správa finančnej kontroly Košice na základe ÚHK KSK zaslaných podkladov nezačne správne konanie voči kontrolovanému subjektu.

Porušenie finančnej disciplíny za nevysporiadanie zálohy do konca rozpočtového roka v sume 3 000,- EUR z prostriedkov štátneho rozpočtu vo Východoslovenskej galérii, Košice bolo oznámené Správe finančnej kontroly Košice listom č. 2403/2014/UHK-17316 zo dňa 13.06.2014.

V hodnotenom období roka 2014 bolo ešte zistené porušenie finančnej disciplíny prostriedkov štátneho rozpočtu v sume 16 999,70 EUR, zakladajúce uloženie pokuty v subjekte Gymnázium, Opatovská 7, Košice, ktoré bolo uvedené v správe o výsledku následnej finančnej kontroly č. 4/2014 zo dňa 18.03.2014. Keďže informačná povinnosť vyplývajúca z § 31 ods. 10 zákona č. 523/2004 Z.z. nebola naplnená v čase po skončení kontroly (zápisnica o prerokovaní správy zo dňa 21.03.2014) a o tejto skutočnosti sa hlavný kontrolór dozvedel pri spracovávaní tejto správy o kontrolnej činnosti, bola oznamovacia povinnosť splnená dodatočne listom č. 00906/2015/UHK-02774 zo dňa 26.01.2015.

V súvislosti s výkonom kontrolnej činnosti ÚHK KSK oznamuje podozrenie z trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní a iné skutočnosti orgánom príslušným podľa osobitných predpisov.

V hodnotenom roku 2014 nebolo orgánom činným v trestnom konaní podané žiadne oznámenie podozrenia z trestnej činnosti.

Príslušné orgány činné v trestnom konaní len požiadali o poskytnutie informácií k už vykonaným kontrolám v predchádzajúcich obdobiach.

Okresné riaditeľstvo PZ v Košiciach, odbor kriminálnej polície listom zo dňa 20.02.2014 požiadalo o kompletnú správu o výsledkoch kontrol a o poskytnutie informácií k vykonaným kontrolám v subjektoch: Obchodná akadémia, Watsonova 61, Košice, Stredná priemyselná škola, Komenského 2, Košice a Stredisko krízovej intervencie, Adlerova 4, Košice. Listom zo dňa 26.02.2014 boli požadované informácie a materiály zaslané.

Okresné riaditeľstvo PZ v Košiciach - okolie, odbor kriminálnej polície, v súvislosti s preverovaním na základe anonymného podnetu, listom zo dňa 05.05.2014 požiadalo

o kompletný spisový materiál a o poskytnutie ďalších informácií ku kontrole vykonanej v Škole v prírode v Kysaku. Listom zo dňa 12.05.2014 boli požadované informácie a materiály zaslané.

2. Odborné stanoviská

Hlavný kontrolór vypracúva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu KSK a k návrhu záverečného účtu KSK pred ich schválením v Zastupiteľstve KSK, preveruje dodržanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania (úvery, pôžičky, návratné finančné výpomoci, zmenky, komunálne obligácie) pred ich prijatím a dodržanie postupu a podmienok pri uzatváraní zmlúv v osobitných prípadoch (koncesná zmluva na uskutočnenie stavebných prác).

V hodnotenom období roka 2014 boli predložené tieto odborné stanoviská hlavného kontrolóra:

- k návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2014 – 2016 – stanovisko zo dňa 28.01.2014, predložené na 3. rokovanie Zastupiteľstva KSK dňa 24.02.2014,
- k čerpaniu úveru Slovenskej sporiteľne, a.s., Bratislava pri predĺžení doby čerpania úverového limitu a konečnej splatnosti úveru – stanovisko zo dňa 08.04.2014,
- k Návrhu záverečného účtu Košického samosprávneho kraja za rok 2013 – stanovisko zo dňa 10.04.2014, predložené na 4. rokovanie Zastupiteľstva KSK dňa 28.04.2014,
- k dodržaniu podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania (čerpanie úveru od Slovenskej sporiteľne, a.s., Bratislava zo zvýšeného limitu - navýšenie spolu o 3 000 000 EUR) – stanovisko zo dňa 12.09.2014,
- k návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2015 – 2017 – stanovisko zo dňa 01.12.2014, predložené na 8. rokovanie Zastupiteľstva KSK dňa 15.12.2014.

Všetky uvedené odborné stanoviská hlavného kontrolóra sú zverejnené na webovom sídle KSK (Samospráva / Kontrola / Odborné stanoviská).

3. Koordinácia kontrolnej činnosti a spolupráca s inými kontrolnými orgánmi

Hlavný kontrolór sa v hodnotenom období roka 2014 zúčastnil porady hlavných kontrolórov samosprávnych krajov, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 24. a 25.04.2014. Predmetom porady bol rozsah a hĺbka výkonu kontroly v zmysle § 19c zákona o samospráve vyšších územných celkov, novela zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a kontrola hospodárenia a nakladania s majetkom vykonávaná ÚHK a úradom samosprávneho kraja.

Porady hlavných kontrolórov samosprávnych krajov v dňoch 27. a 28.11.2014 sa hlavný kontrolór nezúčastnil z dôvodu rokovania Finančnej komisie Zastupiteľstva KSK dňa 28.11.2014, na ktorej boli hlavným kontrolórom uvedené a zdôvodnené nové Pravidlá kontrolnej činnosti ÚHK KSK, ktoré boli následne predložené a schválené na 8. zasadnutí Zastupiteľstva KSK dňa 15.12.2014 (uznesenie Zastupiteľstva KSK č. 162/2014).

Dňa 12.11.2014 sa v sídle ÚHK KSK uskutočnilo pracovné rokovanie hlavných kontrolórov Prešovského samosprávneho kraja a KSK k systému kontrolnej činnosti (prerokované navrhované pravidlá kontrolnej činnosti ÚHK KSK), k postupom kontroly verejného obstarávania (najmä obstarávania potravín) a k aktuálnym legislatívnym zmenám v zákone o finančnej kontrole.

Za účelom koordinácie kontrolných činností plánovaných v 1. polroku 2015 z pohľadu časového harmonogramu sa hlavný kontrolór zúčastnil pracovného rokovania s riaditeľom a zástupkyňou riaditeľa Najvyššieho kontrolného úradu SR, expozitúra v Košiciach a s riaditeľom a vedúcimi odborov Správy finančnej kontroly Košice.

V rámci súčinnosti pri vykonávaní kontrolnej činnosti bola vykonaná kontrola postupu verejného obstarávateľa v podprahovej zákazke na predmet zákazky „Nákup IKT a didaktických pomôcok pre SOŠ Veľké Kapušany“, uverejnenej vo Vestníku verejného obstarávania č. 127/2013 zo dňa 01.07.2013 pod značkou 10879/WYT, v rozsahu postúpeného podnetu od Úradu pre verejné obstarávanie, zo dňa 16.08.2013. Informácia o výsledku kontroly bola zaslaná Úradu pre verejné obstarávanie listom č. 0001284/2014/UHK-3834 zo dňa 05.02.2014 aj oznamovateľovi podnetu listom č. 0001284/2014/UHK- 3836 zo dňa 05.02.2014.

4. Ostatná činnosť

Hlavný kontrolór sa v priebehu roka 2014 pravidelne zúčastňoval všetkých zasadnutí Zastupiteľstva KSK, na ktorých boli predkladané správy o výsledkoch kontrol, správa o kontrolnej činnosti za rok 2013, návrhy plánov kontrolnej činnosti na príslušný polrok a odborné stanoviská k návrhu rozpočtu a návrhu záverečného účtu.

V decembri 2014 sa hlavný kontrolór zúčastnil rokovaní všetkých komisií Zastupiteľstva KSK, na ktorých boli predstavené a zdôvodnené nové Pravidlá kontrolnej činnosti ÚHK KSK a poskytnutá informácia o návrhu zmeny organizácie ÚHK KSK.

Hlavný kontrolór koncom roka 2014 vypracoval Vzory písomností používaných pri kontrolách vykonávaných ÚHK KSK za účelom aktualizácie existujúcich vzorov písomností podľa Vzorov písomností používaných pri výkone následnej finančnej kontroly č. MF/009315/2013-1411, vydaných Ministerstvom financií SR a uverejnených dňa 30.06.2013 vo Finančnom spravodajcovi č. 6/2013. Aktualizáciou vzorov sa docielilo zosúladiť obsahovej stránky ÚHK KSK používaných písomností, vypracovaných ešte podľa vzorov č. 21958/2001-10, uverejnených 31.01.2002 vo Finančnom spravodajcovi č. 2/2002, ktoré boli vyššie uvedenými vzormi písomností č. MF/009315/2013-1411 zrušené k 30.06.2013.

V záujme vyššej transparentnosti a informovanosti verejnosti o činnosti ÚHK KSK bola vytvorená a vypublikovaná nová web stránka ÚHK KSK prístupná na webovom sídle KSK (Samospráva / Kontrola). Oproti pôvodnej stránke boli doplnené údaje o podrobnejšie informácie a zriadená samostatná stránka o útvere hlavného kontrolóra, hlavnom kontrolórovi a o ročných správach o kontrolnej činnosti.

Čo je však dôležitejšie, bola vykonaná aktualizácia údajov na stránke Správy o výsledkoch kontrol a na stránke Odborné stanoviská. Údaje na stránke Správy o výsledkoch kontrol neboli aktualizované od decembra 2012 a na stránke Odborné stanoviská od roku 2011.

Z dôvodu otvorenosti k širokej verejnosti a ľahšej prístupnosti v komunikácii vo veciach kontroly bol na webovom sídle KSK (Samospráva / Kontrola / Podanie podnetu na kontrolu) vytvorený jednoduchý formulár na zasielanie podnetov na vykonanie kontroly. Polia formulára meno a priezvisko, e-mail odosielateľa sú nepovinné, teda podnet možno poslať aj anonymne.

Pri plánovaní kontrolnej činnosti na nasledujúce polročné obdobie ÚHK KSK spolupracoval s Úradom KSK vyžiadanim návrhov na zaradenie organizácií do plánu kontrol. Návrhy boli predkladané príslušnými odvetvovými odbormi Úradu KSK a boli zohľadnené pri zostavovaní návrhov plánu kontrolnej činnosti.

V rámci spolupráce s Úradom KSK vykonávali 2 kontrolóri ÚHK KSK mimokontrolnú činnosť v komisii pre zúčtovanie a odsúhlasenie výkonov vo verejnom záujme v pravidelnej autobusovej doprave.

Hlavný kontrolór sa zúčastnil dňa 08.09.2014 pracovnej porady riaditeľov škôl a školských zariadení, kde prezentoval nový systém kontrolnej činnosti ÚHK KSK a spôsob informovania o výsledkoch kontrol. V rámci preventívnej funkcie sa dňa 08.10.2014 zúčastnil porady vedúcich školských stravovacích zariadení a informoval o nedostatkoch vo verejnom obstarávaní potravín a o odporúčaných postupoch v tejto problematike vzhľadom k aktuálnemu zneniu zákona o verejnom obstarávaní.

5. Personálne a materiálne podmienky na výkon kontrolnej činnosti

S účinnosťou k 1. januáru 2015 bola uznesením č. 163/2014 Zastupiteľstva KSK zo dňa 15. decembra 2014 schválená nová organizačná štruktúra Útvoru hlavného kontrolóra KSK.

Zmena organizácie ÚHK KSK bola hlavným kontrolórom navrhnutá v súvislosti so zmenou vykonávania kontrol z pohľadu predmetu kontroly, t.j. prenesením váhy na výkon tematických kontrol, ktoré budú cieľovo orientované na rizikové oblasti v danom čase.

Podľa novej organizačnej štruktúry tvoria ÚHK KSK 2 referáty: referát kontroly verejných prostriedkov a účtovníctva a referát všeobecnej kontroly a kontroly majetku. Referát ako stály organizačný útvar predstavuje funkčnú zložku organizačnej štruktúry a zodpovedá za funkčné riadenie, vrátane odborného riadenia a metodiky podľa vecného zamerania. Navrhované dva referáty sú pomenované podľa vecného zamerania a zodpovednosti za oblasti predmetu kontroly.

Hlavný kontrolór priamo riadi vedúceho referátu kontroly verejných prostriedkov a účtovníctva, vedúceho referátu všeobecnej kontroly a kontroly majetku a referenta odborných činností - asistenta.

Pri praktickej realizácii kontrol v zásade pri komplexných kontrolách bude vedúcim kontrolnej akcie vedúci referátu (skupina zostavená z minimálne 3 zamestnancov) a pri tematických kontrolách a kontrolách opatrení bude vedúcim kontrolnej akcie zamestnanec funkčne zaradený ako kontrolór (skupina zostavená z minimálne 2 zamestnancov). Zostavovanie ad hoc kontrolných skupín na kontrolnú akciu sa zabezpečí operatívna flexibilita, výmena skúseností medzi „rotujúcimi“ kontrolórmami a zamedzí sa stereotypom v práci.

Pre úplnosť informácií z pohľadu odôvodniteľnosti navrhutej a schválenej zmeny organizačnej štruktúry je nutné uviesť, že z ďalších 7 samosprávnych krajov majú organizačnú štruktúru ÚHK postavenú na 2 oddeleniach 4 samosprávne kraje (PSK, TTSK, TSK, BSK) a bez vnútorných organizačných jednotiek ÚHK je postavená štruktúra v 3 samosprávnych krajoch (BBSK, NSK, ZSK), teda hlavnému kontrolórovi sú priamo podradení zamestnanci kraja vo funkcii kontrolór. Je nutné zdôrazniť, že v týchto krajoch na ÚHK nebola a nie je organizačná štruktúra postavená na fixných kontrolných skupinách, na čele ktorých stojí vedúci kontrolnej skupiny ako vedúci zamestnanec v zmysle Zákonníka práce tak, ako to bolo v prípade ÚHK KSK. Pre celkový obraz o existujúcej vnútornej organizácii, ako aj z hľadiska dlhodobých skúseností iných kontrolných orgánov je potrebné

uviesť, že rovnako Najvyšší kontrolný úrad sa delí na sekcie, odbory a referáty, Správy finančnej kontroly Košice, Zvolen aj Bratislava sú usporiadané do odborov a oddelení, teda žiaden z týchto kontrolných orgánov nie je organizačne členený do pevných kontrolných skupín.

V súvislosti so zmenou organizačnej štruktúry je potrebné zdôrazniť, že realizovaná zmena ma význam najmä z pohľadu potreby zavedenia nového systému vykonávania kontrol a ako doplnkový a podporný fakt treba vnímať praktické, dlhodobé skúsenosti kontrolných orgánov s dlhodobou históriou ich fungovania, ktoré nesmerujú k vnútornej organizácii postavenej na fungovaní fixných kontrolných skupín.

Zvyšovanie a prehĺbovanie vzdelanostnej úrovne a odborný rast zamestnancov ÚHK KSK je v prevažnej miere zabezpečovaný samoštúdiom odbornej literatúry, využívaním systému EPI (elektronické právne informácie) a konzultáciou s inými kontrolnými orgánmi (napr. , SFK Košice, ÚVO).

Externé vzdelávanie formou seminárov, školení, kurzov bolo v hodnotenom roku využité pri vzdelávaní v problematike:

- verejného obstarávania - seminár „Podlimitne zákazky s využitím elektronického trhu“, s termínom konania dňa 15.10.2014, 2 zamestnanci ÚHK KSK,
- účtovníctva - seminár „Účtovná závierka k 31.12.2014 v rozpočtových a príspevkových organizáciách zriadených VÚC“, s termínom konania dňa 15.12.2014, 2 zamestnanci ÚHK KSK.

Na pracovnom rokovaní s riaditeľom Správy finančnej kontroly Košice bola v rámci spolupráce ponúknutá možnosť účasti 1 až 2 kontrolórov ÚHK KSK na vzdelávacích aktivitách vládnych audítorov organizovaných na SFK v Košiciach.

Vzhľadom na zmenu v systéme kontroly je v najbližšom období aktuálna požiadavka krátkodobého vzdelávania s tematikou vykonávania a vyhodnocovania výsledkov pri kontrole výkonnosti (kontrola riadneho finančného hospodárenia).

Bežné požiadavky ÚHK KSK na materiálne a technické vybavenie sú priebežne vybavované. Materiálne podmienky sú v súčasnej dobe vyhovujúce a plne postačujú pre zabezpečenie výkonu kontroly. V priebehu septembra 2014 bola v neobsadených priestoroch ÚHK KSK zriadená malá rokovacia miestnosť pre cca 10 ľudí z dôvodu možnosti organizovania pracovných porád ÚHK KSK, ktoré boli zavedené v pravidelných dvojtýždňových intervaloch. Uvedená rokovacia miestnosť je priebežne využívaná aj kontrolnými skupinami pri pracovných stretnutiach s kontrolovanými subjektmi.

6. Koncepcia a smerovanie kontrolnej činnosti

V rámci realizácie koncepcie účinnejšieho systému kontrolnej činnosti v samospráve, predstavenej pri voľbe hlavného kontrolóra, boli spracované nové pravidlá kontrolnej činnosti ÚHK KSK, ktoré boli schválené uznesením č. 162/2014 Zastupiteľstva KSK dňa 15.12.2014 s účinnosťou od 01.01.2015. Nové pravidlá kontrolnej činnosti reprezentujú posun od klasickej kontroly zhody ku kontrole zameranej na dodržiavanie zásad riadneho finančného hospodárenia, zameranej aj na hodnotenie a odporúčanie s cieľom predchádzať rizikám pri hospodárení. Súčasne sú podľa rozsahu zamerania kontroly zadefinované aj typy kontroly: komplexná, tematická, kontrola plnenia opatrení, ktorých pomenovanie sa používa v aplikačnej praxi.

V súvislosti so zmenou v systéme vykonávania kontrolnej činnosti zadefinovanou v nových pravidlách kontrolnej činnosti ÚHK KSK je nutné pre spresnenie zdôrazniť, že v žiadnom prípade nejde len o vykonávanie auditu, v ponímaní len predkladať zhodnotenia, len poukázať na riziká a rezervy a predkladať odporúčania. Podľa § 4 ods. 2

a § 5 ods. 2 schválených Pravidiel kontrolnej činnosti ÚHK KSK sa okrem hodnotenia aj overuje súlad s právnymi predpismi a v zmysle § 13 ods. 3 citovaných pravidiel výsledný materiál z kontroly obsahuje okrem zhodnotenia a odporúčania aj porušenia právnych predpisov. Posun je nutné chápať najmä v tom, že v prípade zistení, ktoré priamo nie je možné kvalifikovať ako porušenie právnych predpisov, pričom je vhodné na to poukázať, aby v budúcnosti nedošlo k porušeniu, príp. škodlivým následkom sa budú tieto zistenia v správe uvádzať ako hodnotenie, poukázanie na riziká, rezervy a budú sa predkladať odporúčania. Teda v týchto prípadoch sa vylúči „násilná“ kvalifikácia porušenia zákona, ktorá pri existujúcom právnom stave nie je dostatočne preukázaná a odôvodnená.

Zo záverov analýzy uvedenej v časti 1. Zhodnotenie kontrolnej činnosti vyplýva, že pri súčasnom stave vykonávania komplexných kontrol bola periodicita kontrol na úrovni cca 5 rokov v odvetví kultúry a 6,35 až 6,57 roka v odvetviach sociálnych služieb a školstva. Pre zhodnotenie výsledkov je nutné uviesť, že v rámci analyzovaného obdobia rokov 2010 až 2014 sú zahrnuté počty vykonaných kontrolných akcií kontrolórmí v počte 11 za obdobie 2010 až október 2012 a kontrolórmí v počte 9 za obdobie november 2012 až 2014. Zohľadnením vykonaných kontrol v období cca 3 rokov analyzovaného obdobia 2 kontrolórmí navyše oproti súčasnému stavu by periodicita vykonávania kontrol bola ešte nepriaznivejšia.

Vzhľadom na uvedený stav je nutné hľadať riešenia pre zvýšenie efektu kontrolnej činnosti nie v kvantite komplexných kontrol, ktorá je úmerná počtu kontrolórov, ale v účinnosti kontrolnej činnosti spočívajúcej v zmene systému kontroly. Táto zmena je postupne zavádzaná prenesením váhy na výkon tematických kontrol, ktoré budú cieľovo orientované na rizikové oblasti identifikované v danom čase. Teda kontroly, ktoré budú z časového hľadiska menej náročnejšie ako komplexné kontroly, ale budú na základe monitoringu rizikových faktorov (často opakujúce sa chyby pri komplexných kontrolách, aktuálne zmeny v legislatíve) cieľovo zamerané na overovanie týchto identifikovaných rizík.

Pri ďalšej realizácii koncepcie účinnejšieho systému kontrolnej činnosti je potrebné zamerať sa v nasledujúcom období postupne na plnenie ďalších úloh:

- spracovať typové rámcové postupy – manuál pre jednotlivé kontroly, nakoľko takýto interný predpis (manuál / štandard) na ÚHK KSK úplne absentuje, čo spôsobuje nehomogénosť postupov pri kontrolnej činnosti a najmä výstupov kontrol, napr. pri výbere vzorky, obsahovom zameraní, podrobnosti overovania danej oblasti,
- v rámci preventívnej funkcie kontroly vytvoriť register kontrolných zistení a odporúčaní na odstránenie systémových nedostatkov, ktoré by boli v jednoduchej - prehľadnej elektronickej forme prístupné na webovom sídle KSK,
- zaviesť do kontrolných postupov kvantitatívne (štatistické) metódy, napr. pri hodnotení miery významnosti rizika v procese zostavovania plánov kontrol, výberu kontrolnej vzorky, hodnotení významnosti kontrolného zistenia.

Záver

ÚHK KSK v hodnotenom roku 2014 dôsledne plnil úlohy v kontrolnej činnosti vyplývajúce zo schválených plánov kontrolnej činnosti na celý rok 2014. Všetky kontroly boli ukončené prerokovaním správy s kontrolovaným subjektom a spísaním zápisnice. Všetky subjekty kontrolované v roku 2014 prijali opatrenia na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku a písomný zoznam týchto opatrení predložili ÚHK KSK.

Pre zabezpečenie transparentnosti svojej kontrolnej činnosti sú výsledky z vykonaných kontrol priebežne zverejňované na webovom sídle KSK (Samospráva / Kontrola).

Okrem plnenia úloh v priamej kontrolnej činnosti boli plnené aj ostatné mimokontrolné úlohy, napríklad vypracovanie odborných stanovísk k návrhu rozpočtu, záverečnému účtu a k čerpaniu návratných zdrojov financovania, účasť dvoch kontrolórov ÚHK KSK na zúčtovaní a odsúhlasení výkonov vo verejnom záujme v pravidelnej autobusovej doprave.

Po nástupe do funkcie nového hlavného kontrolóra (28.08.2014) boli plnené ďalšie úlohy súvisiace s kontrolnou činnosťou a týkajúce sa ÚHK KSK dovnútra i navonok:

- Zostavenie a predkladanie správy o výsledkoch kontrol v prehľadnej štruktúrovanej forme, čím sa docielila možnosť rýchleho získavania informácií podľa požiadaviek používateľa.
- Spracovanie nových pravidiel kontrolnej činnosti ÚHK KSK, ktoré boli navrhnuté a schválené zastupiteľstvom za účelom zmeny v systéme kontrolnej činnosti.
- Predloženie návrhu na zmenu organizácie ÚHK KSK za účelom najmä flexibilnejšieho zostavovania skupín pri prenesení váhy na výkon tematických kontrol, ktoré budú cieľovo orientované na rizikové oblasti v danom čase.
- Zosúladenie vzorov písomností používaných pri kontrolách so vzormi vydanými Ministerstvom financií SR (FS 6/2013).
- Vytvorenie obsahu novej web stránky a aktualizácia informácií o činnosti ÚHK KSK (Samospráva / Kontrola) za účelom zabezpečenia vyššej transparentnosti a informovanosti verejnosti o činnosti ÚHK KSK.
- Zverejnenie formulára na zasielanie podnetov na vykonanie kontroly na web stránke ÚHK KSK (Samospráva / Kontrola / Podanie podnetu na kontrolu) za účelom otvorenosti k širokej verejnosti a ľahšej prístupnosti v komunikácii vo veciach kontroly.
- Účasť na porade riaditeľov škôl a školských zariadení a vedúcich školských stravovacích zariadení za účelom prevencie (prezentácia systému kontroly a postupu pri vykonávaní kontrol verejného obstarávania potravín).
- Uskutočnenie pracovných rokovaní vo veci koordinácie kontrolnej činnosti a k aktuálnej problematike s hlavným kontrolórom Prešovského samosprávneho kraja, riaditeľmi Najvyššieho kontrolného úradu SR, expozitúry v Košiciach a Správy finančnej kontroly Košice.

Na základe zhodnotenia kontrolnej činnosti za obdobie ostatných piatich rokov bolo poukázané na nutnosť hľadať riešenia na zvýšenie efektu kontrolnej činnosti. Východiskom je prenesenie váhy z komplexných na tematické kontroly, ktoré budú cieľovo orientované na rizikové oblasti identifikované v danom čase (často opakujúce sa chyby pri komplexných kontrolách, aktuálne zmeny v legislatíve).

V Košiciach dňa 30. januára 2015
Ing. Ľubomír Hudák, hlavný kontrolór